

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/101/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124206036
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124206036.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci navrhovateliek: 1. A. B., narodená X.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E. A., občianka Ukrajiny, 2. F. G., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XXX, I., občianka Ukrajiny, obe zastúpené: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., IČO 47 241 543, so sídlom Hlavná 6, Šaľa, proti povinnému: J. B., narodený X.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E. A., zastúpený: Advokátska kancelária AK Petrovič s. r. o., IČO 54 980 682, so sídlom Kollárova 566/32, Trnava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 18C/62/2024-27 zo dňa 5. augusta 2024 vo výrokoch I., II. a V., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e.**

II. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. **m e n í t a k, ž e:**

Neodkladné opatrenie **b u d e t r v a ť** do právoplatného skončenia konania vo veci samej o žalobe navrhovateliek v 1. a 2. rade proti povinnému o ochranu osobnosti.

Navrhovateľkám v 1. a 2. rade **s a u k l a d á** povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu na súd prvej inštancie žalobu proti povinnému o ochranu osobnosti.

III. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. **r u š í.**

IV. Navrhovateľkám v 1. a 2. rade **s a p r i z n á v a** voči povinnému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. nariadil, neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnému povinnosť dočasne sa nepribližovať k navrhovateľkám v 1. a 2. rade na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaní pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a správnyimi orgánmi, výrokom II. rozhodol, že toto neodkladné opatrenie sa nariaďuje na obdobie jedného roka od vydania rozhodnutia, výrokom III. poučil povinného, že môže podať v postavení žalobcu proti navrhovateľkám v 1. a 2. rade v postavení žalovaných žalobu vo veci samej, a to o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla, výrokom IV. vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, výrokom V. priznal navrhovateľkám v 1. a 2. rade voči povinnému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Uznesenie označené v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. h), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 až 3, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334, § 337 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), Čl. 16 ods. 1, Čl. 19

ods. 1 a 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Súd prvej inštancie mal za osvedčené z predložených lekárskeho správ navrhovateľiek v 1. a 2. rade, že je tu nielen možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľiek v 1. a 2. rade, ale i samotné násilie a už vykonaný zásah do fyzickej integrity navrhovateľiek v 1. a 2. rade zo strany povinného. Zároveň z Potvrdenia o oznámení OR PZ v Trnave č. ORPZ-TT-OPP3-2024/012690 zo dňa 28.7.2024 je zrejmé, že navrhovateľka v 1. rade podala trestné oznámenie o fyzickom napadnutí zo strany povinného dňa 28.7.2024 v Jump City na ulici K. L. X M. I., kedy povinný fyzicky napadol obe navrhovateľky v 1. a 2. rade, pričom navrhovateľke v 1. rade poranil predlaktie a navrhovateľke v 2. rade spôsobil povrchové poranenia vlasatej kože hlavy, o čom svedčia doložené lekárske správy zo dňa 28.7.2024.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že mal za dostatočne osvedčenú možnosť ohrozenia telesnej a duševnej integrity navrhovateľiek v 1. a 2. rade lekárskeho správami a potvrdením o podaní trestného oznámenia, a teda považoval za dôvodné poskytnúť navrhovateľkám v 1. a 2. rade ochranu vo forme neodkladného opatrenia, ktorým uložil povinnému povinnosť sa na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov nepribližovať k navrhovateľkám v 1. a 2. rade (so stanovenou výnimkou). Súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľky v 1. a 2. rade majú právo na ochranu svojej osoby, a to tak života, zdravia ako aj súkromia a v prípade, ak považujú vzhľadom na existujúce (osvedčené) skutočnosti agresívneho správania zo strany povinného, jeho priblíženie za zásah do svojej vlastnej integrity, ktorý ich ohrozuje a neželajú si ho v obave o svoje zdravie z dôvodu, že vzájomný kontakt je pre nich násilného charakteru, je uvedené dostačujúce na to, aby vydal zákaz priblíženia. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku vyžaduje na nariadenie tohto neodkladného opatrenia totiž iba „možnosť ohrozenia integrity“, zvyrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby, na rozdiel od objektivity dôvodného podozrenia z násillia. Naliehavosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie za danú s poukazom na to, že v danom prípade neexistuje len hrozba násillia, ale povinný sa už reálne aj dopustil násilného konania voči navrhovateľkám v 1. a 2. rade. Súd prvej inštancie prihliadol pri určovaní rozsahu, v ktorom zakáže povinnému približovať sa k navrhovateľkám v 1. a 2. rade na to, aby zásah do práv povinného tohto obmedzoval v čo najmenšej možnej miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu zamýšľaného navrhovateľkami v 1. a 2. rade (proporcionálna nariadeného neodkladného opatrenia), pričom prihliadol na prirodzene existujúci záujem povinného na prípadnom styku s maloletým dieťaťom pochádzajúcim z manželstva navrhovateľky v 1. rade a povinného, ako aj na prípadné súdne, trestné a správne konania, v súlade s čím vymedzil výnimky, na ktoré sa zákaz priblíženia nebude vzťahovať. Nakoľko navrhovateľky v 1. a 2. rade neodkladné opatrenie v petite návrhu časovo neobmedzili a súd prvej inštancie mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia bez obmedzenia doby trvania by nebolo proporcionálne, keďže by takto formulované neodkladné opatrenie nezabezpečilo ochranu práv a oprávnených záujmov oboch sporových strán, ale neúmerne situáciu zaťažilo povinného, určil časové trvanie neodkladného opatrenia na obdobie jedného roka od vydania rozhodnutia, keď mal za to, že lehota jedného roka je dobou dostatočne dlhou na zabezpečenie navrhovateľkami v 1. a 2. rade žiadaného pocitu bezpečia, ako aj na vyriešenie vzájomných rozporov a stabilizáciu situácie. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že trvanie neodkladného opatrenia časovo limitoval, navrhovateľkám v 1. a 2. rade neuložil povinnosť podať v určitej lehote po nariadení neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, pričom je už vedené konanie o rozvod manželstva navrhovateľky v 1. rade a povinného a o úpravu rodičovských práv a povinností k spoločnej dcére maloletej N. B. (ďalej len „maloletá N.“) na čas po rozvode a zároveň i konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej N. na čas do rozvodu manželstva spolu s návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia, ale poučil v zmysle ustanovenia § 337 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku povinného o možnosti podať žalobu vo veci samej o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože navrhovateľky v 1. a 2. rade navrhovali neodkladné opatrenie ako časovo neobmedzené a na rozdiel od návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie stanovil výnimky zo zákazu priblíženia sa.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že v zásade v konaní úspešným navrhovateľkám v 1. a 2. rade (pričom neúspešné boli iba v nepatrnom rozsahu časového vymedzenia trvania neodkladného opatrenia a doplnenia výnimiek zo zákazu priblíženia) priznal nárok voči povinnému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100 %.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. a V. podal povinný odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že tvrdenia navrhovateľiek v 1. a 2. rade nie sú pravdivé, sú účelové, v snahe poškodiť povinnému, najmä vo vzťahu k maloletej N., keďže medzi navrhovateľkou v 1. rade a povinným prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej N. na čas po rozvode manželstva a tiež aj konanie o nariadenie neodkladného opatrenia spolu s konaním o úpravu práv a povinností k maloletej N. na čas do rozvodu manželstva (konania vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 109P/52/2024 a 109P/89/2024). Navrhovateľky v 1. a 2. rade nepodávajú reálny obraz o spolužití navrhovateľky v 1. rade a povinného a ani o tom, čo sa stalo dňa 28.7.2024. Povinný popiera, že by sa správal k navrhovateľkám v 1. a 2. rade neúctivo, agresívne, vulgárne, manipulatívne, resp. že by spôsobil psychické alebo ekonomické násilie. Navrhovateľku v 1. rade s maloletou N. neprinútilo odsťahovať sa údajne nevhodné správanie sa povinného, ale skutočnosť, že súd nariadil neodkladné opatrenie na návrh povinného, ktorým zakázal navrhovateľke v 1. rade vycestovať s maloletou N. mimo územia SR. Navrhovateľka v 1. rade teda síce popisuje pomerne rozsiahlo údajne neúnosné spolužitie s povinným, ale v smere situáciu riešiť nevykonala žiadnu aktivitu, iba reagovala na uvedené právne kroky povinného (podanie návrhu na rozvod manželstva, nariadené neodkladné opatrenie) až koncom júna 2024. Podľa povinného nie on vytváral údajne neznesiteľné rodinné prostredie, ale navrhovateľka v 1. rade v nadmiere konzumovala alkohol, čo negatívne vplývalo na rodinu. Z návrhu na rozvod manželstva vyplývajú skutočnosti, ktoré negujú tvrdenia navrhovateľiek v 1. a 2. rade. Ohľadom incidentu zo dňa 28.7.2024 povinný uviedol, že sa jedná o krivé obvinenie zo strany navrhovateľiek v 1. a 2. rade, ktoré vinia povinného z útoku. Povinný ani jednu z navrhovateľiek v 1. a 2. rade nenapadol, napadli ony povinného, ktorý dokonca ani len ich útoky neodvrátil tak, že by bol navrhovateľkám v 1. a 2. rade akokoľvek ublížil. O tom, že na povinného začali útočiť navrhovateľky v 1. a 2. rade po tom, ako povedal, že na oslavu, ktorú zorganizoval, nikto svokru (navrhovateľku v 2. rade) nepozval a vyzval ju, aby odišla, svedčia aj svedkovia prítomní na mieste a to O. B., O. B. a matka žalovaného P. Q., ktorí tieto skutočnosti uviedli aj v predložených čestných vyhláseniach. Maloletá N. sa nezabávala na trampolínach, ako to tvrdia navrhovateľky v 1. a 2. rade, ale po tom, ako ju navrhovateľka v 1. rade priviezla, mal maloletú na rukách povinný a pri vstupe pri bare sa spustil útok navrhovateľiek v 1. a 2. rade. Z celej udalosti existuje kamerový záznam, ktorým disponuje polícia v konaní na podnet navrhovateľky v 1. rade, vedenom pred Okresným riaditeľstvom policajného zboru, odbor poriadkovej polície, OO PZ v Trnave pod ORPZ-TTOPP3-2024/012690 a povinný navrhol, aby si súd vyžiadal tento kamerový záznam, ktorým sa bez pochyb preukáže, ako sa incident stal a že útočili navrhovateľky v 1. a 2. rade a nie povinný. Povinný bol nútený sa aj právne brániť a podal trestné oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy a trestného činu krivého obvinenia. Povinný ďalej uviedol, že celú situáciu a údajný strach navrhovateľiek v 1. a 2. rade už len dokresľuje to, že iba deň po podaní predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. dňa 3.8.2024 bola navrhovateľka v 1. rade ochotná umožniť znovu krátky styk povinnému s maloletou N. v obchodnom centre City Arena v Trnave v Kinder clube. Podľa povinného potreba dočasnej úpravy pomerov nebola preukázaná, keďže sa incident nestal tak, ako to popisujú navrhovateľky v 1. a 2. rade a tieto celkom zjavne nemajú záujem na ochrane svojich práv - osoby, života, zdravia a súkromia, keď samotná navrhovateľka v 1. rade kontakt s povinným navrhovala. Povinný navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

7. K odvolaniu povinného sa vyjadrili navrhovateľky v 1. a 2. rade. Vo vyjadrení uviedli, že s obsahom odvolania povinného nesúhlasia a považujú ho v celom rozsahu za nedôvodné, naopak napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považujú v celom rozsahu za správne a zákonné, pretože súd prvej inštancie vec správne právne posúdil potom, ako dospel k správnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho nie sú naplnené odvolacie dôvody uplatnené povinným. Účelom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má byť podľa povinného snaha navrhovateľiek v 1. a 2. rade poškodiť povinnému najmä vo vzťahu k spoločnej maloletej dcére N.. S takouto subjektívnou a nepodloženou domnienkou povinného, majúcou charakter až zjavnej fabulácie, navrhovateľky v 1. a 2. rade nesúhlasili, pretože jediným legitímnym cieľom podaného návrhu bola ochrana ich psychickej a fyzickej integrity, ktorá bola nielen ohrozená, ale aj narušená násilným konaním povinného. Navrhovateľky v 1. a 2. rade tak podaným návrhom sledovali výlučne elimináciu, resp. zabránenie v pokračovaní násilného konania povinného voči nim, ktoré sa už pred inkriminovaným incidentom neustále stupňovalo a vyústilo až do samotného fyzického útoku povinného. Navrhovateľka v 1. rade zotrvala na svojich tvrdeniach ohľadom príčin rozvratu manželstva s povinným a keďže povinný bez akýchkoľvek dôkazov popiera jeho dlhodobé agresívne a manipulatívne konanie voči nej, predložila súdu aj čestné prehlásenie R. L. (priateľky

navrhovateľky v 1. rade), ktorá potvrdzuje správanie povinného voči navrhovateľke v 1. rade, ktorá sa jej v minulosti opakovane sťažovala na manipulatívne a vulgárne správanie povinného. Navrhovateľka v 1. rade tiež uviedla, že vydané neodkladné opatrenie o zákaze vycestovania do zahraničia pre ňu v praktickej rovine nič neznamenalo, keďže sa s maloletou N. nechystala a ani nechystá dlhodobo vycestovať do zahraničia, a preto mu neprikladala ani žiadny zásadnejší význam a nepodala proti nemu odvolanie. K incidentu zo dňa 28.7.2024 navrhovateľky v 1. a 2. rade uviedli, že dôrazne odmietajú nepravdivé, absolútne vyfabulované a realitu skresľujúce tvrdenia povinného, podľa ktorých to mali byť práve navrhovateľky v 1. a 2. rade, ktoré na povinného mali fyzicky útočiť. Jedná sa vyslovene o účelovú argumentačnú obranu povinného, ktorá nemá nič spoločné so skutočným priebehom predmetného incidentu, kedy sa útočník (povinný) snaží spraviť zo seba obeť, a naopak, z obetí (navrhovateľiek v 1. a 2. rade) sa snaží účelovo spraviť útočníčky. Navrhovateľky v 1. a 2. rade ďalej uviedli, že podrobným spôsobom pravdivo opísali podstatné časti priebehu incidentu a fyzického útoku povinného v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého sa pridŕžavajú. Je pravdou, že tomuto agresívnemu výstupu predchádzal slovný konflikt vyvolaný povinným, keď tento krátko po príchode na miesto oslavy prišiel za navrhovateľkami v 1. a 2. rade (zatiaľ bez maloletej N.) a slovné ich atakoval, prečo prišla na oslavu maloletej N. aj navrhovateľka v 2. rade, keď ju on sám nepozval, absurdne argumentujúc pri tom aj tým, že jeho matka (teda babka maloletej N.), sa cíti zle v prítomnosti navrhovateľky v 2. rade. Keď sa navrhovateľka v 1. rade snažila povinnému pokojným spôsobom vysvetliť, že navrhovateľka v 2. rade je milujúcou babkou maloletej N. a je prirodzené, aby sa zúčastnila oslavy narodenín vlastnej vnučky, práve v tom momente začal povinný ešte viac atakovať navrhovateľku v 1. rade a nahlas nepochopiteľne vykrikovať, že on nevidel maloletú N. celý mesiac (čo nebola pravda), a následne doslova násilím zobral maloletú N. k sebe a chcel s ňou odísť preč, v dôsledku čoho sa maloletá N. ihneď rozplakala a evidentne nechcela s povinným odísť, naopak, chcela zostať s navrhovateľkou v 1. rade. Povinný tiež opomína, že dokonca aj jeho vlastná matka sa ho snažila upokojovať, avšak aj ju samotnú povinný zahriakol a pokračoval v jeho agresívnych a vulgárnych výkrikoch. Keď sa následne snažila navrhovateľka v 1. rade upokojiť celú situáciu a pokojným spôsobom zabrániť tomu, aby povinný plačúcu a vystrašenú maloletú N. odniesol preč, povinný agresívnym spôsobom zaútočil najprv na navrhovateľku v 1. rade viacerými údermi po rukách a následne začal biť po hlave aj navrhovateľku v 2. rade (ktorá sa snažila ochrániť jednak navrhovateľku v 1. rade, ale najmä samotnú maloletú N. pred agresívnym útokom povinného). Počas tohto fyzického útoku povinného nanešťastie zasiahol úderom aj maloletú N., ktorá sa v dôsledku toho ešte viac rozplakala. Až na naliehanie všetkých prítomných (vrátane rodinných príslušníkov povinného a tiež prítomných zamestnankyň podniku) povinný napokon plačúcu maloletú N. odovzdal navrhovateľke v 1. rade, ktorá sa okamžite spolu s maloletou N. aj navrhovateľkou v 2. rade išli schovať za bar v obave z prípadného ďalšieho fyzického útoku povinného. Až do príchodu policajnej hliadky, ktorú privolala navrhovateľka v 1. rade v obave o ich zdravie sa však povinný opakovane snažil dostať za bar k navrhovateľke v 1. rade a k maloletej, čím opäť len eskaloval už aj tak dosť vyhrotenú situáciu. K povinným predloženým čestným prehláseniam jeho rodinných príslušníkov navrhovateľky v 1. a 2. rade uviedli, že sú to len účelovo vykonštruované dôkazy, v ktorých tieto osoby zámerne uvádzajú nepravdivé, zavádzajúce a realitu skresľujúce tvrdenia. Navrhovateľky v 1. a 2. rade ďalej poukázali na to, že povinný sa v jeho odvolaní po vecnej stránke absolútne nevenuje jednak trestnému oznámeniu zo dňa 28.7.2024, ale najmä lekárske správy predložené navrhovateľkami v 1. a 2. rade. Jedná sa pri tom o kľúčové a rozhodujúce dôkazy, ktoré jednoznačne potvrdzujú poranenia navrhovateľiek v 1. a 2. rade spôsobené fyzickým útokom povinného. Fakt, že navrhovateľka v 1. rade chcela umožňovať povinnému styk s maloletou N. aj po tomto incidente, rozhodne nevyvracia jej obavu z opakovania fyzického útoku povinného, a zároveň navrhovateľka v 1. rade tým rozhodne nesledovala cieľ, aby sa k nej povinný priblížil do bezprostrednej blízkosti a tiež tým nenavrhol jej kontakt s povinným tak, ako to účelovo a svojoľne povinný prezentuje. K námietke povinného, že neodkladné opatrenie nereflektuje skutočnosť, že navrhovateľka v 1. rade a povinný sú rodičia maloletej N. a teda je nutné, aby vzájomne prichádzali do kontaktu minimálne pri odovzdávaní maloletej N., navrhovateľky v 1. a 2. rade uviedli, že styk povinného s maloletou N. sa dá bez problémov realizovať aj za súčasného dodržania zákazu priblíženia stanoveného neodkladným opatrením, čo potvrdzuje aj priložená SMS komunikácia navrhovateľky v 1. rade s povinným, kde sa po vydaní neodkladného opatrenia obaja dohodli na presnom spôsobe realizácie styku povinného s maloletou N. tak, aby bol dodržaný zákaz priblíženia.

8. Povinný sa k vyjadreniu navrhovateľiek v 1. a 2. rade k odvolaniu povinného nevyjadril.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v

ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, h) Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný stavom v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku I. (o nariadení neodkladného opatrenia) vecne správne a je dôvodné ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), v napadnutom výroku II. (o dobe trvania neodkladného opatrenia) je však potrebné ho zmeniť (§ 388 Civilného sporového poriadku) a v závislom výroku III. (o poučení povinného o možnosti podať žalobu vo veci samej) je dôvodné ho zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku).

10. V prvom rade treba uviesť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí označil strany ako „žalobkyne v 1. a 2. rade“ a „žalovaný“, s ktorým označením nemožno bezvýhradne súhlasiť, nakoľko v danej veci ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Vzhľadom na to, že ide o návrhové konanie, prichádza do úvahy označiť stranu, ktorá podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako „navrhovateľky v 1. a 2. rade“ a druhú stranu, t. j. tú, voči ktorej smeruje návrh na uloženie zákazu priblíženia ako „povinný z neodkladného opatrenia“, resp. skrátené „povinný“. Odvolací súd preto vo svojom uznesení označoval strany ako „navrhovateľky v 1. a 2. rade“ a „povinný“, ktorí sú totožnými subjektami s tými, ktoré súd prvej inštancie označil za „žalobkyne v 1. a 2. rade“ a „žalovaného“.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty povinného bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnému povinnosti dočasne sa nepribližovať k navrhovateľkám v 1. a 2. rade na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaní pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a správnymi orgánmi.

12. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určitú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

17. Podľa § 336 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

18. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (pričom ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená), a to jednak v štádiu pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre ich nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ohrozené, príp. že by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli

osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je nutné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, no je potrebné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku súd ho nariadi v záujme ochrany osoby, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený jej život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Jeho primárnym účelom je zabrániť násiliu, či už vo forme fyzického, psychického alebo sexuálneho násillia, vrátane obťažovania, prenasledovania, zastrážovania alebo iných foriem nepriameho nátlaku tak, aby sa chránenej osobe poskytla okamžitá a efektívna súdna ochrana. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinného je ex lege podmienený tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená; túto skutočnosť musí navrhovateľ pred nariadením neodkladného opatrenia relevantným spôsobom osvedčiť.

20. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku preto postačuje, ak je osvedčená možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity. Osvedčenie možného ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

21. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti povinnému nepribližovať sa k navrhovateľkám v 1. a 2. rade zdôvodnili navrhovateľky v 1. a 2. rade tým, že povinný sa dlhodobo neúctivo, agresívne, vulgárne, nedôverčivo a manipulatívne správa k navrhovateľke v 1. rade, čo hraničí s psychickým a ekonomickým násillím voči navrhovateľke v 1. rade, toto správanie má stúpajúcu tendenciu, keďže vyústilo až do incidentu zo dňa 28.7.2024, pri ktorom povinný agresívnym spôsobom zaútočil na navrhovateľky v 1. a 2. rade viacerými údermi do hlavy a rúk a vykrikovaním vulgárizmov na ich adresu, čo preukazovali trestným oznámením a lekáarskymi správami.

22. Povinný nesúhlasil s nariadeným neodkladným opatrením a v odvolaní namietal jeho nedôvodnosť, nakoľko tvrdenia navrhovateľiek v 1. a 2. rade sú nepravdivé a účelové v snahe poškodiť ho vo vzťahu k maloletej N., pričom poprel psychické alebo ekonomické násillie voči navrhovateľke v 1. rade ako aj skutočnosť, že by fyzicky napadol navrhovateľky v 1. a 2. rade, naopak tvrdil, že navrhovateľky v 1. a 2. rade napadli jeho a on ich útoky neodvracal tak, že by im ublížil.

23. V posudzovanom prípade bolo osvedčené, že povinný sa dopustil ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity, predovšetkým Potvrdením o oznámení OR PZ v Trnave č. ORPZ-TT-OPP3-2024/012690 zo dňa 28.7.2024 a lekáarskymi správami navrhovateľiek v 1. a 2. rade z Urgentného príjmu Fakultnej nemocnice Trnava zo dňa 28.7.2024.

24. Odvolací súd tak dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že navrhovateľky v 1. a 2. rade majú v zmysle ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života, zdravia, súkromia a ustanovenie § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku vyžaduje na nariadenie tohto neodkladného opatrenia iba možnosť ohrozenia integrity, zvyrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že

bolo osvedčené, že navrhovateľky v 1. a 2. rade majú dôvodnú obavu z narušenia ich telesnej a duševnej integrity v prípade priblíženia sa povinného k nim.

25. Súd prvej inštancie správne vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti povinnému nepribližovať sa k navrhovateľkám v 1. a 2. rade, keď navrhovateľky v 1. a 2. rade v danom type konania hodnoverne osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci osvedčený skutkový stav, citoval právne predpisy, ktoré vo vzťahu k výroku I. jeho uznesenia správne aplikoval na prejednávaný prípad a vyvodil správne právne závery, ktoré náležite vysvetlil. Nedôvodnými potom boli s poukazom na vyššie uvedené odvolacie námietky povinného, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Rovnako nezahŕňa ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04).

27. Vzhľadom na skutočnosť, že bolo vyhovené návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej a tiež vzhľadom na charakter obmedzenia práv povinného, bolo namieste zaoberať sa otázkou potreby uloženia (žalobnej) povinnosti podať v určenej lehote žalobu vo veci samej. Hoci súd prvej inštancie dospel k správne záveru o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, odvolací súd musel pristúpiť k zmene rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia vo výroku II. týkajúceho sa doby trvania nariadeného neodkladného opatrenia, nakoľko sa nestotožnil s vymedzením tejto doby. Odvolací súd nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že ide o prípad, kedy návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť nasledovaný žalobou vo veci samej a možno ním trvalo upraviť pomery medzi stranami sporu.

28. Súd prvej inštancie obmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia na dobu jedného roka, čo zdôvodnil tým, že nariadenie neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia považoval za neproporcionálne, preto jeho trvanie obmedzil lehotou jedného roka, ktorú považoval za dostatočne dlhú dobu na zabezpečenie navrhovateľkami v 1. a 2. rade žiadaného pocitu bezpečia, ako aj na vyriešenie vzájomných rozporov a stabilizáciu situácie a vzhľadom na túto časovú limitáciu navrhovateľkám v 1. a 2. rade neuložil povinnosť podať v určitej lehote po nariadení neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, pričom je už vedené konanie o rozvod manželstva navrhovateľky v 1. rade a povinného a o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej N. na čas po rozvode a zároveň i konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej N. na čas do rozvodu manželstva spolu s návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia. Skutočnosť, či nariadeným neodkladným opatrením je alebo nie je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, je pritom nutné v každom prípade posudzovať individuálne, a to s prihliadnutím na špecifické skutkové okolnosti prípadu. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku do úvahy pripadá podanie žaloby vo veci samej o ochranu osobnosti podľa ustanovenia § 11 a 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obmedzenie povinného neodkladným opatrením nariadeným v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku totiž nemôže nahradiť rozhodnutie vo veci samej za situácie, keď tvrdenia navrhovateľiek v 1. a 2. rade povinný rozporuje, považuje ich za účelové a súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v rámci zákonných lehôt vychádza len zo skutočností osvedčených stranami sporu, teda nie z riadne vykonaného dokazovania, ktoré je vlastné konaniu vo veci samej. Odvolací súd aj v tomto prípade zastáva názor, že je nutné, aby pomery strán sporu boli podrobené dokazovaniu a zisteniu relevantných skutočností pre rozhodnutie súdu, či telesná a duševná integrita navrhovateľiek v 1. a 2. rade sú konaním povinného tak ohrozené, že je to potrebné konštatovať súdnym rozhodnutím v rámci konania o veci samej, keď až rozhodnutím vo veci samej je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov. Z uvedených dôvodov odvolací súd v nadväznosti na neodkladné opatrenie nariadené v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku uložil navrhovateľkám v 1. a 2. rade (ako žalobkyniam) povinnosť podať na súd prvej inštancie proti povinnému (ako žalovanému) žalobu o ochranu osobnosti, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu.

29. Nakoľko neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania a odvolací súd navrhovateľkám v 1. a 2. rade uložil povinnosť podať žalobu podľa ustanovenia § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neprichádzalo do úvahy poučenie strany podľa ustanovenia § 337 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku o následnej žalobe protistrany.

30. Ak žaloba špecifikovaná vyššie v stanovenej lehote nebude navrhovateľkami v 1. a 2. rade podaná, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší podľa ustanovenia § 336 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Tým zároveň dôjde k proporcionálnemu obmedzeniu doby trvania neodkladného opatrenia, kedy navrhovateľky v 1. a 2. rade v záujme preukázania opodstatnenosti svojho návrhu budú musieť vynaložiť žalobnú iniciatívu. Počas trvania účinkov neodkladného opatrenia sa tiež môže protistrana (povinný) domáhať podľa ustanovenia § 334 Civilného sporového poriadku jeho zrušenia pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu.

31. Podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

32. Podľa § 388 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

33. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

34. Na základe všetkého vyššie uvedeného tak bolo uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. (o nariadení neodkladného opatrenia) vecne správne, preto ho odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. (o dobe trvania neodkladného opatrenia) odvolací súd zmenil podľa ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku tak, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o žalobe navrhovateľiek v 1. a 2. rade proti povinnému o ochranu osobnosti a uložil navrhovateľkám v 1. a 2. rade povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu na súd prvej inštancie žalobu proti povinnému o ochranu osobnosti. Nakoľko dôvody potreby poučenia povinného o možnosti podať žalobu proti navrhovateľkám v 1. a 2. rade o náhradu škody uložením povinnosti podať žalobu o ochranu osobnosti navrhovateľkám v 1. a 2. rade odpadli, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v závislom výroku III. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku zrušil.

35. Podľa § 396 Civilného sporového poriadku ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie (ods. 1). Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie (ods. 2).

36. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

39. V dôsledku čiastočnej zmeny uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd rozhodoval aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. O nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie i odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že procesne plne úspešným navrhovateľkám v 1. a 2. rade (primárnemu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo súdom prvej inštancie vyhovené v celom rozsahu až na stanovenie výnimiek; výrok II. uznesenia súdu prvej inštancie, ktorý bol zmenený, sa týkal len vymedzenia doby trvania neodkladného opatrenia) priznal proti povinnému nárok na náhradu trov konania na súde prvej

inštancie i odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom odvolací súd nevidel (a ani strany netvrdili) dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).